

امتحانات متمرکز تکمیلی (سطح ۳)

نیم‌سال دوم تحصیلی ۹۵-۹۴
رشته مطالعات زبان ورودی مهر ۹۲

مهر مدرسه

ردیف:		
نام و نام خانوادگی: ۱۰ صبح	نمره: ۱۴	مست: ۷۰ دقیقه
شماره یا نام مصحح اول	نمره بر عدد	نمره بر حرف
شماره یا نام مصحح دوم	نمره بر عدد	نمره بر حرف

کد آزمون:	۳۹۴۲/۰۷
تاریخ:	۱۳۹۵/۰۳/۱۰
زمان:	اصول فقه ۶
کتاب:	دروس فی علم الاصول - حلقه نائنه «شهید صدر»
محدوده:	جزء دوم: از ابتدای تعارض الأدله تا انتهای حکم التعارض علی ضوء الاخبار الخاصه (دروس ۶۲ تا ۷۶) (ص ۳۹۱-۳۱۷)

نام و نام خانوادگی: ..... نام پدر: ..... کد ملی: ..... مدرس علی: ..... شهرستان: ..... استان: .....

۱- اصطلاح «قدرة بالمعنى الاعم» در کدام نحوه «ورود» مطرح است؟ ص ۳۲۲

۰/۵

- الف. رافع موضوع با فعلية مجعول
- ب. رافع موضوع با وصول مجعول
- ج. رافع موضوع با مبادی مجعول
- د. رافع موضوع با امثال مجعول

۲- کدام گزینه بیانگر ویژگی «قرینه متصله» است؟ ص ۳۲۶

۰/۵

- الف. مانع انعقاد ظهور تصویری است.
- ب. مانع انعقاد ظهور تصدیقی است.
- ج. مانع حجیت ظهور تصویری است.
- د. مانع حجیت ظهور تصدیقی است.

۳- بنابر نظر شهید صدر (ره) وجه تقدم اماره بر اصل چیست؟ ص ۳۵۱

۰/۵

- الف. تخصص
- ب. حکومت
- ج. اخصیت
- د. ورود

۴- نظر شهید صدر (ره) در مورد «سرایت تنافی به سند» در تعارض دو دلیل لفظی که از حیث دلالت و سند ظنی باشند، چیست؟ چرا؟ ص ۳۶۳

۰/۵

- الف. السریان - لان حجیة الدلالة و حجیة السند مرتبطتان
- ب. عدم السریان - لان سقوط احدهما ترجیح بلا مرجح
- ج. السریان - لان حجیة السند بعد سقوط الظهور تسقط
- د. عدم سریان - اذ لا محذور فی التعمد بکلا السندین

۵- به نظر شهید صدر (ره) در صورت تعارض استصحاب با اصالت طهارت، کدام یک مقدم می‌شود؟ چرا؟ ص ۳۵۳ (امتحانات تکمیلی شهر یور ۹۱-۹۰) (مجازی شهر یور ۹۲-۹۱)

۰/۵

- الف. استصحاب، زیرا عموم ادله استصحاب اقوی است.
- ب. اصالت طهارت، زیرا ناظر به حکم واقعی اولی است.
- ج. استصحاب، زیرا رافع موضوع اصل طهارت می‌شود.
- د. اصالت طهارت، زیرا حاکم بر ادله استصحاب است.

۶- در صورت تمامیت «روایات تخییر» و «روایات ترجیح» چگونه می‌توان بین آن‌ها جمع کرد؟ ص ۳۸۹ (آزمون ورودی سطح چهار ۹۴-۹۳)

۰/۵

- الف. حکومت روایات ترجیح بر روایات تخییر
- ب. ورود روایات ترجیح بر روایات تخییر
- ج. تقیید روایات تخییر به عدم مرجح
- د. حمل روایات ترجیح بر استصحاب

۷- عبارت «ان یكون الحكم فی احد الدلیلین مقیداً بعدم ثبوت حکم علی الخلاف و اما الحكم الثانی فهو مقید بعدم امثال حکم مخالف اما دلیل الحكم الاول فیستحیل ان ینطبق مدلوله علی المورد، لانه ان ارید اثبات مفاده حتی فی غیر حال امثاله فهو مستحیل ... و ان ارید به اثبات مفاده فی حال امثاله خاصة فهو مستحیل ...» را تبیین کرده، چرا «ورود دلیل اول» مستحیل است؟ ص ۳۲۳ - ۲ نمره

۲

جواب: اگر حکم در یکی از دو دلیل متوارد مقید به عدم ثبوت حکم بر خلاف باشد و دلیل متوارد دیگر مقید به عدم امثال حکم مخالف باشد در این صورت دلیل حکم دوم تام است و مدلولش فعلی است و به این صورت موضوع دلیل اول رفع می‌شود و بر دلیل اول وارد می‌شود، اما دلیل اول مستحیل است که وارد شود زیرا اگر مراد از اثبات مفاد دلیل اول، اثبات حتی در غیر حال امثال باشد مستحیل است زیرا فعلیت حکم ثانی موضوع حکم اول را رفع می‌کند و اگر مراد از اثبات مفاد دلیل اول، اثبات حکم فقط در حال امثال باشد باز هم محال است زیرا ممتنع است حکم اختصاص به حال امثال داشته باشد [زیرا امثال متأخر از فعلیت و تنجز حکم است].

۸- نظر مرحوم نائینی (ره) و شهید صدر (ره) در بیان دلیل تقدیم «حاکم بر محکوم» را تبیین نمایید. ص ۳۲۹ - ۲ نمره (امتحانات تکمیلی نیمسال

دوم ۹۳-۹۲)

۲

جواب: مرحوم نائینی (ره): در حقیقت بین دلیل حاکم و محکوم تعارضی نیست زیرا دلیل محکوم به قضیه شرطیه بازگشت می‌کند و هیچ قضیه شرطیه‌ای متکفل اثبات موضوع نیست برای همین موضوع برای قضیه محکوم محقق نشده تا فعلیت یابد در نتیجه اصلاً تعارض نیست، شهید صدر (ره) دلیل حاکم ناظر به دلیل محکوم است به این صورت که متکلم دلیل حاکم را به عنوان قرینه و برای تفسیر دلیل محکوم آورده است و با وجود قرینه دلیل حجیت ظهور شامل دلیل محکوم نمی‌شود زیرا دلیل حجیت ظهور مختص به ظهوراتی است که متکلم قرینه‌ای برای تفسیر کلامش نیاورده باشد ولی با وجود دلیل حاکم که قرینه است، ظهور معتبری برای دلیل محکوم باقی نمی‌ماند. (رساندن مفهوم کافی است.)

۹- قسم مطرح در عبارت «القسم الاول: ان يكون الشك في الشمول ناشئاً من شبهة مصداقية للعنوان الماخوذ في دليل القرينة يشك بموجبها في ان الفرد هل هو مصداق لذلك العنوان او لا» را با مثال تبیین کرده، چرا شهید صدر (ره) تمسک به عام را رد می‌کند؟ ص ۳۴۰

و ۳۴۱ - ۲ نمره

۲

جواب: هنگامی که شک داریم برخی افراد عام داخل در خاص هستند دو قسم دارد؛ قسم اول: شبهه مصداقیه یعنی شک ناشی از جهل ما نسبت به مصداق است مثلاً «اکرم کل فقیر» و «لا تکرم فساق الفقراء» از مولا صادر شده باشد و شک کنیم که آیا زید فاسق است یا نه به دلیل اینکه به حال زید آگاه نیستیم. (۱ نمره) در این صورت شهید صدر (ره) قائل به عدم جواز تمسک به عام هستند زیرا اگر مراد از عام وجوب اکرام زید بر فرض عدم فسق باشد، صحیح است ولی وجوب فعلی را اثبات نمی‌کند و اگر مراد اثبات وجوب اکرام حتی اگر فاسق باشد در این صورت مخالف قرینه است و اگر می‌خواهد اثبات وجوب اکرام به دلیل هر آنچه که در وجوب دخیل است از جمله عدم فسق که این هم متعذر است زیرا مفاد دلیل جعل است نه فعلیت مجعول. (۱ نمره)

۱۰- در وجه تقدم اماره بر اصل هنگام تعارض اصل و اماره برخی قائل به ورود و برخی قائل به حکومت شده‌اند، قول هر کدام را تبیین

نمایید. ص ۳۴۹ و ۳۵۰ - ۱ نمره

۱

جواب: تقدم به دلیل ورود: موضوع دلیل اصل عدم العلم بما هو دلیل است و حجیه خبر آن را دلیل قرار می‌دهد پس موضوع دلیل اصل را حقیقه رفع می‌کند. تقدم به دلیل حکومت: موضوع دلیل اصل عدم العلم بما هو کاشف تام است از طرفی مفاد دلیل حجیت اماره، آن را تعبداً علم قرار داده است پس دلیل حجیت رافع موضوع اصل است تعبداً.

۱۱- با توجه به عبارت «اما الشك الاول و هو شمول دليل الحجية لهما معاً ... ثالثة يكون مفاد كل منهما حكماً الزامياً ... و ان كانا متضادین بالعرض للعلم الاجمالي من الخارج بعدم ثبوت احدهما فلا استحالة في شمول دليل الحجية لهما معاً، لانه انما يودی الى تنجيز كلا الحكيمين الالزاميين مع العلم بعدم ثبوت احدهما» در چه صورتی در تعارض مستقر، دلیل حجیت شامل هر دو طرف می‌شود؟ جواب شهید

صدر (ره) را بنویسید. ص ۳۵۶ - ۲ نمره

۲

جواب: برای اثبات قاعده اولی در تعارض مستقر، احتمالات مطرح را نفی می‌نمایند، یکی از این احتمالات، شمول دلیل حجیت برای هر دو طرف تعارض است که برخی قائلند وقتی تعارض مستقر بین دو حکم الزامی باشد که تضاد ذاتی نیست بلکه عرضی است مانند زمانی که علم اجمالی از خارج داریم که یکی از وجوب جمعه یا وجوب ظهر ثابت است در این صورت استحاله‌ای برای شمول دلیل حجیت برای دو طرف نیست زیرا این شمول منجر به تنجیز دو حکم الزامی می‌شود با علم به عدم ثبوت یکی از آن دو که محذوری ندارد. (۱/۵ نمره) جواب شهید صدر (ره): این توهم ناشی از این است که فقط مدلول مطابقی در تعارض ملاحظه شود در صورتی که هر دو دلیل بالاتزام دیگری را نفی می‌کند. (۰/۵ نمره)

۱۲- اشکال در عبارت «ان الترجيح بالصفات و بالشهرة في المقبولة ترجيح لاحد الحكيمين على الآخر لا لاحد الروایتين على الاخری و هذا الاعتراض وجیه بالنسبة الى الترجيح بالصفات و ليس صحيحاً بالنسبة الى غيره» را تبیین کرده، دلیل نظر شهید صدر (ره) را به اختصار

بنویسید. ص ۳۸۴ - ۲ نمره

۲

جواب: برخی به ترجیح به صفات و شهرت از طریق استدلال به مقبوله عمر بن حنظله اشکال کرده‌اند که در مقبوله بحث از ترجیح یک حکم بر حکم دیگری است نه ترجیح یک روایت بر روایت دیگر (۰/۵ نمره) این اعتراض نسبت به ترجیح صفات وجیه است زیرا در روایت ملاحظه می‌کنیم که صفات به حاکم اضافه شده است [الحکم ما حکم به اعدلهما و افعههما فی الحدیث...] و همچنین امام ترجیح به صفات را بر اول سلسله سند که حاکم باشد تطبیق داده در صورتی که اگر ترجیح دو روایت بود شایسته بود بر مجموع سلسله تطبیق می‌دادند (۱ نمره) اما عدم وجاهت نسبت به شهرت زیرا سیاق حدیث ملاحظه حاکم را به ملاحظه روایتی که نقل کرده، منتقل می‌کند. (۰/۵ نمره)